

THAM VẤN CỘNG ĐỒNG: NỀN TẢNG CỦA QUY HOẠCH ĐÔ THỊ BỀN VỮNG Ở CHÂU Á

COMMUNITY CONSULTATION:
THE FOUNDATION OF SUSTAINABLE URBAN PLANNING IN ASIA

Ths. Nguyễn Thị Hồng Điệp¹

Tóm tắt: Bài viết nhấn mạnh vai trò của tham vấn cộng đồng trong xây dựng đô thị bền vững tại Châu Á, thông qua các minh chứng tiêu biểu như "City in a Garden" (Singapore) và dự án tái thiết Kobe (Nhật Bản). Tham vấn cộng đồng giúp định hình các dự án phản ánh đúng nguyện vọng của cư dân, cải thiện tính khả thi, duy trì giá trị văn hóa và hướng tới bảo vệ môi trường. Các phương pháp như khảo sát ý kiến, họp mặt trực tiếp, và thảo luận chuyên sâu đã thể hiện sự hiệu quả trong việc giảm xung đột và xây dựng sự đồng thuận xã hội.

Từ khóa: Quy hoạch đô thị bền vững, tham vấn cộng đồng, đô thị hóa Châu Á, phát triển không gian công cộng, gắn kết cộng đồng.

Abstract: The article emphasizes the role of community consultation in sustainable urban development in Asia, through typical examples such as "City in a Garden" (Singapore) and the Kobe Redevelopment Project (Japan). Community consultation helps shape projects that reflect residents' aspirations, improve feasibility, maintain cultural values, and move towards environmental protection. Methods such as opinion surveys, face-to-face meetings, and in-depth discussions have shown their effectiveness in reducing conflicts and building social consensus.

Keywords: Sustainable urban planning, community consultation, Asian urbanization, public space development, community engagement.

Nhận bài ngày 10/9/2024, chỉnh sửa ngày 25/9/2024, chấp nhận đăng ngày 25/11/2024.

¹ Trường Đại học Tôn Đức Thắng
Email: nguyenthihongdiep@tdtu.edu.vn

1. Tầm quan trọng của tham vấn cộng đồng trong quy hoạch đô thị bền vững

Sự tham gia của cộng đồng là một phần không thể thiếu trong quy hoạch đô thị bền vững, bởi các quyết định quy hoạch trực tiếp ảnh hưởng đến đời sống cư dân. Tham vấn cộng đồng giúp thực tế hóa hơn các dự án mà còn gia tăng tính minh bạch và đồng thuận trong việc ra quyết định. Sự tham gia từ giai đoạn lập kế hoạch của cộng đồng có thể giúp xung đột giữa các bên được giảm thiểu, đồng thời có hướng giải quyết đạt được hiệu quả và bền vững hơn.

Thêm vào đó, trong bối cảnh đô thị hóa rất cần tham vấn cộng đồng như một công cụ thiết yếu để giải quyết các thách thức như phân bổ nguồn lực công bằng, bảo vệ các giá trị văn hóa, và duy trì tính bền vững. Sự lắng nghe và ghi nhận ý kiến từ người dân không chỉ gia tăng tính khả thi của dự án mà còn hạn chế các phản đối trong giai đoạn thực thi.

2. Các loại dự án quy hoạch cần tham vấn cộng đồng

Phát triển không gian công cộng

Những dự án như công viên, quảng trường, hay khu vực đi bộ cần được định hình từ ý kiến của cộng đồng để xác định nhu cầu thực tế. Nhờ tham vấn, các nhà quy hoạch có thể xác định rõ ràng các hoạt động được ưu tiên, các yếu tố cần cải thiện và những mong đợi của cư dân về không gian sống chung.

Tái phát triển đô thị cũ

Các khu vực đô thị đã cũ kỹ thường đối diện với vấn đề hạ tầng xuống cấp và thiếu không gian sống chất lượng. Việc tái phát triển không thể bỏ qua ý kiến của cư dân, vì những ý kiến này giúp việc bảo tồn giá trị văn hóa, lịch sử và các yếu tố xã hội đặc thù của khu vực được thiết thực và chính xác hơn.

Quy hoạch giao thông và hạ tầng cơ sở

Những dự án như hệ thống xe buýt, tàu điện ngầm, hay mạng lưới giao thông công cộng đòi hỏi sự góp ý của dân cư để đảm bảo phù hợp với nhu cầu đi lại thực tế. Tham vấn cộng đồng giúp

nhà quy hoạch hiểu rõ hơn về những tuyến đường chính, thách thức trong giao thông hiện tại và nhu cầu cải thiện, từ đó xây dựng các giải pháp giao thông bền vững và khả thi.

3. Các dự án thành công với tham vấn cộng đồng tiêu biểu ở Châu Á

Dự án	Quốc gia	Loại công trình	Mục tiêu của dự án	Phương thức tham vấn cộng đồng	Kết quả	Đánh giá hiệu quả của dự án
<i>City in a Garden</i>	Singapore	Công viên và không gian công cộng	Kết nối và mở rộng diện tích không gian xanh	Khảo sát, họp công khai, nền tảng trực tuyến	Hình thành mạng lưới công viên xanh bền vững	Cải thiện môi trường, xây dựng hình ảnh đô thị xanh
<i>Phát triển giao thông Seoul</i>	Hàn Quốc	Giao thông công cộng	Giảm ùn tắc, cải thiện hiệu suất hệ thống giao thông	Khảo sát hành vi, nhóm tập trung, phỏng vấn sâu	Giao thông hiệu quả hơn, giảm ùn tắc và khí thải	Tiết kiệm chi phí, nâng cao đời sống cư dân
<i>Tái phát triển Kobe sau động đất</i>	Nhật Bản	Khu đô thị cũ	Khôi phục cơ sở hạ tầng, bảo tồn văn hóa.	Điều tra xã hội, thảo luận nhóm, tham vấn lãnh đạo địa phương	Bảo tồn giá trị văn hóa, cải thiện hạ tầng	Khả năng phục hồi sau thảm họa được nâng cao
<i>Công viên Namsan</i>	Hàn Quốc	Công viên và không gian xanh	Tăng cường sức khỏe cho cộng đồng, tạo không gian xanh bền vững	Khảo sát, diễn đàn cộng đồng, họp chuyên gia	Tăng cường sử dụng không gian công cộng, cải thiện môi trường sống	Đáp ứng nhu cầu cộng đồng, thân thiện với môi trường
<i>Ven biển Qingdao</i>	Trung Quốc	Không gian công cộng	Phát triển du lịch bền vững, bảo vệ môi trường	Quan sát thực địa, hội nghị đa tầng, khảo sát người dân	Môi trường sạch hơn, phát triển du lịch bền vững	Tăng cường kinh tế, cải thiện chất lượng không khí và nước

4. Đánh giá hiệu quả của dự án khi áp dụng tham vấn cộng đồng Cải thiện chất lượng thiết kế và triển khai dự án

Nhờ sự tham gia của cộng đồng, các dự án quy hoạch trở nên thực tiễn hơn, đáp ứng đúng nhu cầu của cư dân. Ví dụ, City in a Garden tại Singapore là minh chứng rõ nét cho việc các ý kiến đóng góp từ cộng đồng đã giúp hình thành mạng lưới công viên xanh với thiết kế thân thiện, mang lại không gian sinh hoạt lý tưởng cho người dân. Những giải pháp triển khai dự án cũng trở nên khả thi hơn nhờ sự đồng thuận rộng rãi từ các bên liên quan.

Tác động tích cực đến môi trường

Tham vấn cộng đồng thường xuyên dẫn đến các sáng kiến bảo vệ môi trường hiệu quả. Chẳng hạn, công viên Namsan ở Hàn Quốc được thiết kế không chỉ nhằm tăng không gian xanh mà còn góp phần nâng cao nhận thức của cộng đồng về bảo tồn thiên nhiên. Nhờ đó, dự án này đã cải thiện rõ rệt chất lượng không khí và mang lại môi trường sống lành mạnh hơn.

Gardens By The Bay – khu vườn nhân tạo khổng lồ ở Singapore - nơi mạng lưới công viên xanh với thiết kế thân thiện, mang lại không gian sinh hoạt lý tưởng cho người dân

Tối ưu hóa chi phí và lợi ích kinh tế

Sự tham gia của cộng đồng không chỉ giúp giảm chi phí phát sinh mà còn tối ưu hóa hiệu quả đầu tư. Ở Seoul, việc phát triển hệ thống giao thông công cộng với sự tham vấn của người dân đã giảm đáng kể chi phí do tránh được các quyết định sai lầm, đồng thời tăng hiệu suất vận hành. Dự án ven biển Qingdao tại Trung Quốc cũng cho thấy cách cộng đồng đóng góp vào phát triển du lịch bền vững, vừa cải thiện môi trường sống vừa tạo nguồn thu lâu dài cho địa phương.

Tăng cường sự gắn kết và đồng thuận xã hội

Tham vấn cộng đồng không chỉ làm giảm xung đột mà còn thúc đẩy sự gắn kết giữa các cư dân và chính quyền. Điều này được thể hiện rõ qua dự án tái phát triển Kobe sau động đất tại Nhật Bản. Cộng đồng địa phương đã cùng chính quyền đưa ra các giải pháp không chỉ bảo tồn giá trị văn hóa mà còn cải thiện cơ sở hạ tầng. Sự tham gia này giúp cư dân cảm thấy gắn bó hơn với khu vực sống, đồng thời củng cố niềm tin vào chính sách tái thiết của chính quyền.

Cải thiện năng lực quản trị đô thị

Thông qua tham vấn cộng đồng thực tế, chính quyền địa phương đã xây dựng được một nền tảng thông tin đáng tin cậy từ ý kiến của người dân. Điều này không chỉ giúp điều chỉnh các chính sách trở nên phù hợp hơn mà còn tạo ra sự minh bạch và công bằng trong quản trị đô thị. Các dự án như City in a Garden hay hệ thống giao thông Seoul đều cho thấy việc lắng nghe ý kiến cộng đồng là chìa khóa để thực hiện các cải cách đô thị bền vững.

5. Kết luận

Tham vấn cộng đồng không chỉ giúp nâng cao chất lượng thiết kế, bảo vệ môi trường và văn hóa mà còn đảm bảo sự đồng thuận xã hội. Trong bối cảnh đô thị hóa ngày càng tăng

tại Châu Á, các chính quyền và nhà quy hoạch cần đặt tham vấn cộng đồng làm trọng tâm để hướng đến các giải pháp bền vững, có thể ứng dụng trong cả hiện tại và tương lai.

Mỹ Linh (XDBT)

Tài liệu tham khảo:

1. Arnstein, S. R. (1969). A ladder of citizen participation. *Journal of the American Institute of Planners*, 35(4), 216-224. <https://doi.org/10.1080/01944366908977225>
2. Healey, P. (1997). *Collaborative planning: Shaping places in fragmented societies*. Macmillan Press.
3. United Nations Human Settlements Programme (UN-Habitat). (2020). *Enhancing urban-rural linkages to harness the transformative power of urbanization for sustainable development*. UN-Habitat.
4. City of Singapore. (2023). *City in a Garden: The journey to sustainability*. Urban Redevelopment Authority. Retrieved from <https://www.ura.gov.sg>
5. Japan Reconstruction Agency. (2016). *Kobe earthquake reconstruction: Community-centered urban planning*. Retrieved from <https://www.reconstruction.go.jp>
6. Korean Ministry of Land, Infrastructure, and Transport. (2022). *Seoul's public transportation improvement: A participatory approach*. Retrieved from <https://www.molit.go.kr>
7. Qingdao City Council. (2021). *Sustainable coastal development: Lessons from Qingdao*. Retrieved from <https://www.qingdao.gov.cn>